

[Ømann.]

hensyn til de nu konstaterede forhold træffe en ny afgørelse, når man havde mulighed for at få sagen bedre oplyst. Det tror jeg ville lægge en større pression på de implicerede parter end bøderne. Jeg tror ikke, det er muligt i den sidste ende at undgå tvangsafhentning, selv om det naturligvis er noget, som vi alle sammen stiller os modvillige over for.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale lovforslagene til velvillig behandling.

Hanne Reintoft: Jeg ser også forslaget om disse lovændringer som et forsøg på at ændre de altid eller i hvert fald meget ofte ubehagelige omstændigheder omkring et ægteskabs opløsning til det bedre. Jeg mener også, det er hensigtsmæssigt at gøre sager om separation og sager om ændring af vilkår for separation, skilsmisse eller omstødelse til ægteskabssager, men er en smule mere betænkelig ved bestemmelsen om, at værgen for en umyndig person kun kan anlægge sag med overvrighedens samtykke. Det skyldes min sædvanlige skepsis over for administrative myndigheders adgang til at forhindre eller modvirke, at en sag bringes til domstolsprøvelse. Jeg nævner dog kun dette i spørgeform, fordi jeg er en smule usikker over for det og meget gerne vil høre ministerens mening om det.

Jeg må også hilse med tilfredshed, at man prøver at hindre den velkendte forsinkelse af ægteskabssager ved den ene parts udelivnen fra retsmøder eller hans eller hendes uvillighed til at give forklaring. Det skaber meget ofte utålelige situationer, ikke mindst for børnene, at sagerne trækkes ud på den måde.

Den samme fordel ser jeg i, at vilkårene ved separation eller skilsmisse kan uddrages af skilsmissesagen og afgøres særskilt med særskilt anke. Det kan også bidrage til at gøre en pinefuld proces lettere, og det kan bidrage til at forhindre, at den ene part desperat, for at få sagen overstået, opgiver i øvrigt berettigede krav. Det er heller ikke altid lykkeligt, at nye ægteskaber måske med nye børn forhindres, fordi striden om vilkårene trækker ud.

Jeg kan godt forstå fru Hanne Budtz' betænkeligheder ved, at nyt ægteskab kan indgås, inden sagen om børnene og for-

ældremyndigheden er afgjort. På den anden side kan man måske sige, at den part, der må fraflytte lejligheden, tit står meget ulige i forhold til den anden i spørgsmålet om at få et barn, f. eks. et af flere børn, tildelt. Hvis man får lidt tid til at indrette sig boligmæssigt, til at etablere et stabilere samlivsforhold, har man måske en lidt rimeligere mulighed for ligesom på lige fod at konkurrere om at være den bedste opdrager og den bedst egnede til at have barnet.

I reglerne om samkvemsretten tror jeg vi simpelt hen må vente med at vurdere, om forslaget er rigtigt, til vi ser det i praksis. Vi har jo endnu aldrig fundet de vises sten med hensyn til samkvemsretten. Det er et ulykkeligt og næsten uløseligt spørgsmål. Personligt har jeg den nok lidt kontroversielle mening, at samkvemsret kun kan og bør praktiseres, når begge de voksne er så modne og afklarede og menneskeligt værdige, at det kan ske under hyggelige og rolige former. Ellers mener jeg det er til ret ubodelig skade for barnet. Det er f. eks. til megen skade for et barn at have en faderfigur, som det ikke må identificere sig med; det er nok faktisk rarere ingen faderfigur at have. Det samme kan omvendt selvfølgelig siges om en mor. Jeg ved, at denne holdning kan komme til at ramme f. eks. en fraskilt fader meget hårdt, men hvis vi ser på børnene, så tror jeg, de tager ubodelig skade af alle disse scener og efterfølgende afhøringer hjemme, der kan komme ud af en samkvemsret, som ikke støttes af alle parter.

Gennemfører vi dette lovforslag, hvor-efter fogden kan undlade at fuldbyrde en afhentning, hvis det er for hårdt for barnet, så tror jeg, vi gavner børnene, selv om vi som sagt kan ramme en fraskilt ægtefælle meget hårdt, fordi — det kan vi jo ikke komme uden om — den, der har haft barnet hos sig, altid kan bagtale og påvirke og sjæleligt belaste på forskellig måde.

Derfor er det også en god idé, at der kan tilkaldes assistance. Jeg vil gerne spørge, om det er meningen — for det tror jeg vil være rigtigt — at denne assistance skal kunne ske på flere forskellige måder. Én måde er, at der tilkaldes en sagkyndig repræsentant fra det stedlige børne- og ungdomsværn, og her tror jeg vi skal gribe